

VINCLE-ASSOCIACIÓ PER LA RECERCA I L'ACCIÓ SOCIAL

Seu social: Barcelona

Àmbit geogràfic: estatal

Forma jurídica: associació

- 226 persones treballadores
- 20 persones voluntàries
- 12 persones sòcies
- 4.040 persones ateses en serveis a la infància i la joventut
- 12.309 persones ateses en serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 349 persones ateses en altres col·lectius (professionals de l'àmbit social)

www.vincle.org

Breu història de l'organització

VINCLE, Associació per la Recerca i l'Acció Social, neix el 2003 a partir de les inquietuds i experiències d'un grup de professionals que treballen en l'àmbit dels serveis socials, la inclusió i la intervenció comunitària, tant des de les administracions públiques com des del tercer sector social.

Des del seu inici VINCLE ha desenvolupat els seus projectes arreu de Catalunya. L'associació va iniciar la seva activitat a Barcelona on ha situat la seu del domicili social i progressivament s'ha anat estenent a altres territoris de Girona i Tarragona així com territoris de Catalunya Central, i aquest últim any a Illes Balears. Des de 2012, VINCLE és membre de la Federació Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS), i a través d'ella, de la Taula del Tercer Sector de Catalunya i La Confederació Empresarial del Tercer Sector Social de Catalunya. A ECAS, formem part de la Junta Directiva, la coordinació de la Comissió Territorial de Girona i en diferents grups de treball.

Aquests darrers anys, VINCLE ha experimentat un creixement considerable, d'equips de treball, programes, pressupost, àmbits territorials i persones ateses, aprofundint en l'expertesa de la intervenció social posant en el centre a les persones, renovant el seu compromís de treballar per la inclusió i la justícia social.

Missió

VINCLE promou la inclusió social i residencial de persones i col·lectius en risc, des del seu hàbitat social, i amb compromís amb els processos de conscienciació, millora, empoderament i desenvolupament comunitari per tal de contribuir a la igualtat de drets i construir una societat més justa, solidària i cohesionada.

Descripció de l'activitat

- Habitatge i mediació. Entre els seus objectius trobem fer seguiment dels processos d'accés a l'habitatge, oferir suport per a la sol·licitud d'ajudes econòmiques i obres de rehabilitació, la intervenció i mediació en casos de pèrdua d'habitatge, l'acompanyament socioeducatiu per a famílies en situació de risc d'exclusió i l'assessorament en les borses de lloguer d'habitatges.
- Intervenció comunitària. L'objectiu és enfortir la convivència i cohesió socials als barris i municipis, fomentar la capacitat d'implicació social dels col·lectius.
- Intervenció socioeducativa. L'objectiu és oferir suport i empoderament a joves, infants, famílies i persones en situació de vulnerabilitat.
- Consultoria. L'àrea inclou els serveis professionals de prestació de serveis d'assessorament, formació, diagnòstic, documentació, dinamització de sessions professionals de treball i suport pràctic.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA**PRIMERS VINCLES****Breu descripció**

És un projecte que s'emmarca en el Pla Educatiu d'Entorn del Municipi de Manlleu per a la integració social en el primer nivell d'escolarització Infantil 2 i 3, d'ara endavant I2 i I3. Durant el primer mes del curs escolar s'incorporen a dins les aules d'I2 i I3 de les diferents escoles de Manlleu persones voluntàries coneixedores del sistema educatiu català i parlants d'amazic, àrab (pel % de població nouvinguda) i català on donen el seu suport a les famílies, docents i infants.

El principal objectiu d'aquest servei és el de garantir la igualtat de condicions en l'escolarització de nens i nenes de Manlleu, tot facilitant l'acollida a les aules d'I2 i I3 dels infants d'origen estranger i l'acompanyament de les seves famílies amb el primer contacte amb el sistema educatiu, com també conèixer els trets culturals propis dels infants per parts dels docents i tot mitjançant la implicació de la ciutadania. La missió del servei és millorar la integració de famílies d'origen estranger en la societat d'acollida mitjançant aquest suport inicial a la seva entrada de fills i filles en el sistema educatiu català. Tenint en consideració les tres dimensions a les quals s'atén (centre educatiu, família, infants), les àrees de treball a fer per part de les persones voluntàries es diversifiquen en 5 aspectes:

- Assistir a una formació específica per conèixer el programa i metodologia de treball en el mes de juliol per poder iniciar el setembre amb tots els coneixements necessaris.
- Acompanyament i suport en els infants a dins les aules en l'horari escolar.
- Acompanyament en l'atenció a les famílies.
- Integració de la cultura en el centre.
- Suport en l'adaptació de la família en el sistema educatiu català.

Aportació de valor de la iniciativa

És una iniciativa de gran valor per l'impacte que té i rellevància en el municipi, ja que és una ciutat amb una elevada taxa de persones d'origen estranger i que, per tant, és important la integració de tota la ciutadania en el territori i en la coneixença d'aquest.

És un servei innovador en el territori que cobreix moltes necessitats reclamades tant per les direccions dels centres educatius com per les famílies. A part el gran valor que té que sigui un servei de coproducció on la ciutadania de forma voluntària és l'encarregada d'impartir aquest servei.

És una iniciativa amb rigor metodològic, on hi ha una metodologia de treball específica d'implantació del projecte i planificació

d'aquest la qual es transmet a totes les persones participants del servei. Darrere del servei hi ha una coordinació d'aquest per part d'una persona tècnica social que s'encarrega de la coordinació del voluntariat i seguiment en general del projecte.

Necessitats identificades

Respon a la necessitat del territori de vetllar per l'educació en igualtat de condicions per tots els infants. Manlleu té un elevat percentatge de població d'origen estranger (24%), i el 60% d'aquestes persones, el seu país de procedència és el Marroc, aquesta diversitat també hi és present a les aules dels diferents centres educatius, actualment ens trobem amb un total de 400 infants d'origen estranger que significa el 38,20% de la població de 0-4 anys del municipi. A causa d'aquesta elevada taxa aquest és un servei molt important per poder fer aquest acompanyament i vincle de les famílies i la comunitat educativa en aquest primer any de contacte amb el sistema educatiu per tal de crear uns vincles i una xarxa que a la llarga serà un benefici per una millor educació dels infants.

Ens trobàvem un malestar conjunt per part de les escoles i les famílies per culpa de la barrera idiomàtica i que dificulta la comunicació efectiva entre aquests dos agents. Aquest fet dificulta la relació entre l'equip de docents i les famílies i essent l'infant el que en algunes ocasions en surt perjudicat per aquesta falta d'interpretació. Per tant, és una necessitat real en la qual es troba una part de la població i en la qual s'ha de fer front per millor les relacions ciutadanes.

Principals objectius assolits

Els objectius generals que es van marcar en aquest servei són:

- Potenciar la relació comunitat educativa i família.
- Garantir la igualtat de condicions per a tots els infants d'I2 i d'I3 de Manlleu.
- Contribuir positivament a l'adaptació dels infants en general.
- Afavorir la tasca diària del personal educatiu.
- Proporcionar una bona acollida de les famílies a l'escola.
- Promoure el voluntariat en la població.
- Augmentar l'autoestima i benestar emocional i de pertinença al territori i a l'escola per a les famílies nouvingudes.
- Donar a conèixer en els centres educatius la cultura dels infants que tenen a les aules, entendre-la i no estigmatitzar-la.

I els objectius específics a tenir en compte són:

- Facilitar l'entrada de l'alumnat d'origen estranger al sistema educatiu català.
- Afavorir l'acolliment de l'alumnat d'origen estranger.
- Incidir en la tasca educativa des del vessant intercultural.
- Donar suport a les mestres d'I2 i d'I3.
- Respondre a dubtes i angoixes generant més confiança pels pares a l'hora de deixar el seu fill a les mans del personal educatiu.
- Treballar alguns hàbits i normatives amb els pares d'origen estranger.

- Animar les persones que parlen amazic, àrab i català a fer de pont entre les mestres d'educació infantil, les famílies i els infants d'E2 i d'I3.
- Reconèixer la tasca voluntària d'aquestes persones.
- Donar a conèixer el sistema educatiu català en les famílies nouvingudes.

Principals resultats obtinguts

- Nombre total d'auxiliars que participen: 20 (4 pleguen i es fa substitució)
- Nombre total d'auxiliar necessàries: 16
- Nombre auxiliars en línies I2: 4
- Nombre auxiliars en línies I3: 12
- % Centres educatius de Manlleu que participen: 100%
- Nombre de reunions inicials de centre: 7 (100%)
- Nombre de reunions individuals amb famílies: 36
- Nombre de trucades a famílies: 53
- Nombre d'infants acompanyats: 305 (es consideren tots els alumnes de l'aula, ja que no només és acollir els nens d'origen estranger sinó també crear des de petits aquests vincles entre infants)
- Nombre de coordinacions de seguiment del servei entre entitat VINCLE, escoles i persones voluntàries: 17.

Abast de l'experiència

Ha tingut una rellevància i impacte en tots els centres educatius de Manlleu on s'ha entrat en totes les aules (12 aules) d'I3 des dels centres educatius del municipi i en les aules (4) d'I2 de les escoles bressol públiques de Manlleu.

És una experiència nova del municipi per poder cobrir la necessitat que hi ha de vincle de les famílies d'origen estranger amb els centres educatius, en moltes ocasions per inseguretat per la desconexió del funcionament i/o idioma.

Aquest servei ja s'ha portat a terme en l'inici del curs escolar 2022/2023.

S'ha pogut treballar amb els 5 centres educatius d'infantil del municipi, les 2 escoles bressol municipals on en total a les aules hi havia un total de 305 alumnes que s'ha explicat el servei en totes les famílies i on les famílies d'origen estranger s'ha treballat més intensament.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 2

Membres equips directius: 7

Sòcies: 12

Ateses: 305

Voluntàries: 20

Altres: 7 (equips docents)

Principals factors clau d'èxit

El factor principal d'èxit és que treballa sobre una necessitat rellevant en el territori, on fins al moment no hi havia cap servei que l'abordés. I que és una necessitat compartida tant pels centres educatius que senten impotència davant la falta d'una comunicació efectiva, on en moltes ocasions aquesta barrera idiomàtica i cultural fa que es perdin certs elements importants a tenir en compte i que no hi hagi un diàleg fluid perquè el codi comunicatiu no és el mateix.

I per altra banda, la necessitat que tenen les famílies d'aquest acompanyament inicial en l'etapa educativa dels seus infants, una etapa que sobretot en el col·lectiu magrebí, es viu amb angoixa de deixar el fill o filla a un lloc, espai desconegut tantes hores sense una persona de coneixença. A nivell cultural els infants sempre són a casa amb la família i sobretot amb les mares i pares que són els principals cuidadors d'aquests, o en algunes ocasions els i les germanes més grans. El fet de trencar aquest vincle els costa i és molt rellevant rebre aquest acompanyament d'una persona culturalment igual que tu perquè t'entengui. Aquest acompanyament també ha fet que les famílies valorin com un èxit aquest servei.

I no ens podem descuidar els infants, aquests no ens ho poden manifestar, però amb els seus comportaments s'ha pogut veure com l'entrada a les aules no ha sigut tant traumàtica, tenint una persona el costat que parla la llengua que senten a casa i canta les mateixes cançons que a casa.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Els principals reptes del projecte és que és un servei de coproducció, en el qual es depèn del voluntariat de les persones. Aquest fet fa que el servei només duri un mes, ja que per la necessitat del territori aquesta figura hauria de ser permanent durant un any, però el fet que s'alimenta de persones voluntàries no es disposa d'un compromís segur amb el servei, en el qual dediquen les seves hores lliures, perquè en moltes ocasions estan en llistes esperant ofertes laborals.

Trobar la quantitat suficient de persones amb els requisits necessaris per fer de voluntàries del servei, i llavors que hi hagués un compromís diari de 9 a 13 h d'estar en el servei ha estat tota una dificultat i repte. Creiem que ho hem aconseguit i que sí que hi ha persones que per certs motius s'han de desvincular del projecte, però que aquestes són mínimes. En les sessions de formació que es fan abans d'iniciar el curs amb l'equip de persones voluntàries es parla molt d'aquest compromís i de la importància d'aquest. Un altre gran repte i dificultat és el de trencar rumorologia i estigmes per la introducció d'aquestes persones dins de les aules. És important que totes les famílies de l'aula coneguin el servei i entenguin i vegin la importància d'aquest servei pel benefici de tots els infants i també per la inclusió com a municipi.

Elements innovadors que aporta l'experiència

La importància de la coproducció del servei, el valor que sigui la ciutadania la que es mobilitza per portar a terme el projecte és una aportació de valor significatiu, aquesta manera d'abordar les polítiques públiques a partir de la implicació i participació de la ciutadania de Manlleu orientada a la implementació de solucions com que veuen i creuen en aquesta necessitat i en la qual hi volen posar de la seva part creiem que és un element innovador a tenir en compte i en el qual ja es comencen a situar les polítiques públiques, on aquestes s'implica la ciutadania no només ens públics.

Un altre element innovador és la metodologia que s'aborda el projecte que és un projecte d'empoderament no només per un perfil de la ciutadania sinó que empodera tant a infants, famílies com a professionals docents.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

És un servei de fàcil transferència i replicabilitat en altres territoris que tinguin aquesta mateixa necessitat a cobrir. Com també es pot traslladar en altres organitzacions.

És un servei que no necessita una infraestructura material i que es desenvolupa dins els mateixos centres educatius això la fa de més fàcil aplicació.

Un altre factor clau és que ja tens les persones beneficiàries del servei definides i situades totes elles en un mateix espai en el qual el servei ha d'introduir-se i fer la intervenció..

Un altre factor és que és un servei que depèn de la ciutadania del voluntariat, de trobar persones que estiguin cursant estudis de cicles o graus universitaris i els serveixi aquesta experiència com entrada el món laboral.